

Újra együtt!!!

2022. április 12.
Budapest Főváros Levéltára
Gárdonyi terem

09.45

Érkezés, ruhatár

10.00 - Bevezető

10.15 - 11.15 Balogh Sándor: "Könyvek dobozban"

Milyen folyamatok hatására kerülnek ma a könyvek/dokumentumok dobozba? Mik ennek az előnyei és hátrányai és hol van ebben a restaurátor és a fenntartó szerepe? Választ adunk a kihívásokra (digitalizálás, restaurátorképzés, információtömeg vs. információvesztés, tárolási költségek, stb.) vagy kullogunk a tendenciák nyomában? Egyáltalán milyen a megfelelő doboz?

A könyv- és papírrestaurálás fejlődéstörténetében fordulópontot jelentett a digitalizálás megjelenése és általánossá válása. Lehetővé vált az írott, nyomtatott dokumentumok tömeges képi-tartalmi mentése és megosztása, egyúttal megváltozott az eredeti tárgyak megőrzésének jellege és vele a restaurátor szerepe szintén átértékelődött. Nem volt többé szükség használható, esztétikus és reprezentatív „jobb, mint újkorában” rekonstrukciós beavatkozásra, felváltotta a fizikai állapot és a hitelesség megőrzése, a tárgy jellegének a figyelembe vételével. A hagyományos restaurálás szerepe visszaszorult, a hangsúly a konzerválásra, az információ mentésére és a raktározásra tevődött. Több példával igazolható, miért kell ma sokkal kritikusabban, óvatosabban beavatkozni egy papír alapú tárgy sorsába. Mióta restaurátorok dolgoznak rendszeresen használtak olyan anyagokat, eszközöket, gépeket, módszereket, melyekről csak utóbb derült ki mennyire veszélyesek a dokumentumra, a környezetre és akár magára a restaurátorra. Nem számít egyedi esetnek egy korábban az adott ismeretek, anyagok, technikák birtokában restaurált tárgy újbóli kezelése, a „szakszerű” beavatkozás okozta károsodás elhárítására. Mikor szükséges, és mikor felesleges, sőt káros a beavatkozás? Mekkora kockázat vállalható? Megváltozott a könyvek szerepe, megváltozott a társadalom, a gyűjtemények, a felhasználók viszonya a könyvhöz és a papír alapú dokumentumokhoz, és megváltozott a restaurálással kapcsolatos elvárás is. Ugyanakkor a papíralapú gyűjtemények állapotának felmérését, a megőrzést, a tudományos kutatást, a szakmai felügyeletet továbbra is képzett restaurátoroknak kell elvégezni. A doboz eltakarja és megvédi a dokumentumot, de nem mindegy, hogy mi és milyen állapotban van odabent. A doboz nem restaurátor, időt ad ugyan, de nem sokat.

11.15 - 11.45 P. Holl Adrien: Káros-e a levéltári iratokra a klór-dioxidos fertőtlenítés?

A penészgombától károsodott papírlapú dokumentumok tömeges fertőtlenítéséhez kezdtek el Budapesten klór-dioxid gázt használni. Sajnos a fertőtlenítő eljárás nem alkalmas íróanyagokat tartalmazó levéltári és könyvtári dokumentumok fertőtlenítésére. Az előadó nemzetközi publikációk és cellulózkémiai alapismereteken keresztül mutatja be a klór-dioxid káros hatásait.

11-45 - 12.00. Kérdések és válaszok az elhangzott előadások kapcsán, hírek

12-00-13.00 Ebédszünet

13.00 - 13.30 Tóth Zsuzsanna: A Pray-kódex díszmásolatának készítése

A Pápa számára miniszterelnöki ajándéknak kiszemelt latin nyelvű kódex a legkorábbi egybefüggő nyelvemlékünket tartalmazza. Az előadás a kötés tervezésénél felhasznált kötéstörténeti adatok és jellemzők ismertetése után a másolatkészítés és kötésrekonstrukció folyamatát mutatja be.

13.30 - 14.30 Peller Tamás: Tekercsképek restaurálása. Etikai kérdések, restaurálási technikák, megoldások

Az előadó a Hopp Ferenc Ázsiai Művészeti Múzeum számára 15 éven keresztül konzervált és restaurált japán és kínai tekercsképeket. A rendelkezésre álló anyagok, eszközök szűkössége mellett a műtárgyak helyreállításának lehetőségeit alapvetően az európai restaurálás-etikai alapelvek határozták meg, ami alapvetően különbözik e tárgytypus javításának távol-keleti megoldásaitól. Az etikai elvek egyeztetése elfogadása után lehetett elkezdeni a restaurálást, amit több esettanulmány rövid bemutatásával ismerhetünk meg.

14.30 - Kérdések és válaszok az elhangzott előadások kapcsán, beszélgetés

Szeretettel várunk minden érdeklődőt!

A Restaurátor Szakosztály Vezetősége